

[Intencionální předměty]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1999](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1999](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 13. 5. 1999

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 13. 5. 1999

[Intencionální předměty]

Staří řeční myslitelé se museli myšlenkově vyrovnat se svým „objevem“ (který byl ve skutečnosti jejich vynálezem), totiž nejdříve s geometrickými obrazci, především s trojúhelníkem. Když poznali, že se trojúhelník „chová“, jako by byl skutečný, a navíc dokonce jako by byl skutečnější než ta běžná, každodenní skutečnost, která je nepříliš stálá, ale značně proměnlivá, začali trojúhelníky a jiné geometrické obrazce, později ještě mnohé další takové „skutečnosti“ či „věci“, za pravou skutečnost. Proto byla také matematika (včetně geometrie) stálým zdrojem podivu také v pozdějších dobách, a každý, kdo se nenechá odradit zdánlivou samozřejmostí, s jakou vypočítáváme potřebné údaje ve všech možných oborech, kde je kvantifikace možná a někdy nezbytná, si musí s údivem uvědomit onu dosud nezvládnutou povahu oněch „věcí“, kterým můžeme spolu s Husserlem říkat „intencionální předměty“. Filozofové byli půl třetího tisíciletí fascinováni geometrií (a vůbec matematikou), a to jak – zejména v prvních počátcích – čistě intelektuálně, tak – zvláště od počátků nové doby – imponující efektivitou rozsáhlé matematizace hlavně v tzv. exaktních vědách. Výsledkem byl – po staletích – onen mocný dojem, kterému dal výraz Kant, když prohlásil, že v každé vědě je tolik vědeckosti, kolik tam je matematiky.

(Praha, 990513-1.)